

u ime obitelji

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 27-03-2017	Org. jed.
Klasifikacijska oznaka:	Pril. Vrij.
Urudžbeni broj:	

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Hrvatski sabor
n/r predsjednika Hrvatskog sabora, gospodina Bože Petrova
Trg sv. Marka 6
10 000 Zagreb

Zagreb, 27. ožujka 2017.

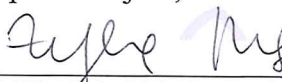
Predmet: Podnošenje Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu Hrvatskom saboru

Poštovani predsjedniče Hrvatskog sabora, g. Božo Petrov,

sukladno odredbi čl. 44., st. 6. *Poslovnika Hrvatskog sabora*, Udruga U ime obitelji podnosi Hrvatskom saboru prijedlog za donošenje **Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu**, kojim se želi ispravno regulirati rad nedjeljom.

Molim Vas da, sukladno naznačenoj odredbi *Poslovnika Hrvatskog sabora*, Prijedlog zakona, koji je priložen ovom podnesku, proslijedite predsjedniku matičnoga radnog tijela – *Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo* - te molimo za izvještaj o ishodu, kako propisuje ista odredba, dostavite najkasnije u rok od tri mjeseca.

S poštovanjem,

Željka Markić, dr.med.
predsjednica udruge U ime obitelji

facebook
U ime obitelji
www.uimeobitelji.net

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

HRVATSKI SABOR
TRG SV. MARKA 6
10 000 ZAGREB

Zagreb, 27. ožujka 2017. godine

PREDMET: PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu* sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10-pročišćeni tekst i NN 5/14 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o radu (NN 93/2014) uređuju se radni odnosi, te prava i obveze iz radnih odnosa na području Republike Hrvatske. Između ostalog, uređuje se pravo radnika na tjedni odmor, te pravo radnika na povećanu plaću za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Osnovni instituti koji se žele urediti ovim izmjenama i dopunama su institut *tjednog odmora* i institut *prava na povećanu plaću*.

Cilj koji se ovim izmjenama i dopunama želi postići kod instituta *tjednog odmora* jest taj da se radniku dozvoli mogućnost odabira hoće li koristiti tjedni odmor nedjeljom kako je zakonski određeno ili će se odlučiti na rad nedjeljom te će tjedni odmor koristiti nekim drugim danom. Intencija je takva da inicijativa kod rada nedjeljom bude u rukama radnika, odnosno, da radnik odlučuje o eventualnoj radnoj nedjelji.

Što se tiče instituta *prava na povećanu plaću*, cilj koji se ovim izmjenama i dopunama želi postići je taj da se odredi minimalni iznos povećanja plaće u situacijama predviđenim

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABHR2X

Zakonom. Do sada je taj institut bio nedorečen zbog nedefiniranja iznosa povećanja kao takvog, što se ovim izmjenama i dopunama želi popraviti.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovih izmjena i dopuna su te da će radnik imati pravo, svojom slobodnom voljom, odlučiti želi li koristiti tjedni odmor nedjeljom, kako bi to bilo Zakonom propisano, ili želi raditi nedjeljom, te da će unaprijed znati minimalni zakonski iznos povećanja plaće za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

III OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona, nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

facebook
UImeObitelji
www.uimeobitelji.net

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU

Članak 1.

U Zakonu o radu (NN 93/14), članak 75. mijenja se i dopunjuje te u cijelosti glasi:

„(1) Radnik ima pravo na tjedni odmor u neprekidnom trajanju od najmanje dvadeset četiri sata, kojem se pribraja dnevni odmor iz članka 74. ovoga Zakona.

(2) Maloljetnik ima pravo na tjedni odmor u neprekidnom trajanju od najmanje četrdeset osam sati.

(3) Odmor iz stavka 1. ovoga članka radnik koristi nedjeljom, a odmor iz stavka 2. ovoga članka maloljetnik koristi nedjeljom, te u dan koji nedjelji prethodi, odnosno iza nje slijedi, osim ako posebnim zakonom ili podzakonskim propisom nije drugačije određeno.

(4) Radnik se može odreći prava na korištenje odmora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, na način kako je određeno stavkom 3. ovoga članka, tako da pisanu izjavu o odricanju dostavi poslodavcu.

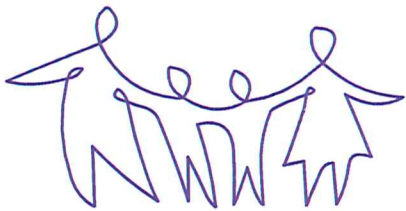
(5) Ako radnik ne može koristiti odmor u trajanju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ili se odrekne korištenja odmora na način određen stavkom 3. ovoga članka, mora mu se za svaki radni tjedan omogućiti korištenje zamjenskog tjednog odmora odmah po okončanju razdoblja koje je proveo na radu, zbog kojeg tjedni odmor nije koristio ili ga je koristio u kraćem trajanju.

(6) Iznimno, radnicima koji zbog obavljanja posla u različitim smjenama ili objektivno nužnih tehničkih razloga ili zbog organizacije rada ne mogu iskoristiti odmor u trajanju iz stavka 1. ovoga članka, pravo na tjedni odmor može biti određeno u neprekidnom trajanju od najmanje dvadeset četiri sata, kojem se ne pribraja dnevni odmor iz članka 74. ovoga Zakona. „

Članak 2.

Članak 94. dopunjuje se stavkom 2 te u cijelosti glasi:

„(1) Za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi, radnik ima pravo na povećanu plaću.

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

(2) Povećanje plaće u slučajevima određenim stavkom 1. ovoga članka, po satu iznosi najmanje 50% od osnovice plaće za sat proveden na radu za koji radnik nema pravo na povećanu plaću.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

KOMENTAR UZ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu rađen je s ciljem da se ograniči rad nedjeljom i to posebice u trgovinama. Kako je u našem pravnom sustavu rad nedjeljom u trgovinama uređen (odnosno neuređen) Zakonom o trgovini, a s obzirom na praksu Ustavnog suda koji je ukidao odredbe o zabrani rada nedjeljom u Zakonu u trgovini, logično je bilo da se pitanje rada nedjeljom u trgovinama pokuša riješiti izmjenama i dopunama Zakona o radu. Kroz te izmjene i dopune posljedično bi došlo do općenitog rješavanja pitanja rada nedjeljom.

Proučavajući poredbeno pravo, uvidjeli smo da je rad u trgovinama nedjeljom uređen različito ili zasebnim zakonima ili u zakonima koja uređuju radna prava, te da postoje ograničenja koje po stajalištu Ustavnog suda ne bi bila dopuštena na području Republike Hrvatske. Treba istaknuti da postoji specifičan primjer Velike Britanije, gdje je radnicima koji rade u trgovini dopušteno odbiti rad nedjeljom tzv. *opting out*.

Rad nedjeljom, kako je i predloženo, se može urediti kroz institut tjednog odmora. Već je Zakonom o radu, naime, predviđeno da se tjedni odmor koristi nedjeljom, a sada bi se taj institut pojačao i odredbom koja radniku daje mogućnost, nešto slično kao britanski *opting out*, da izabere želi li raditi nedjeljom ili će ju koristiti za tjedni odmor kako je zakonom i predviđeno. Ovakvom odredbom dala bi se inicijativa radniku da u datom trenutku odluči želi li odmarati nedjeljom ili će raditi, ali opet za povećani iznos plaće. Dakako, ako se radnik odluči za rad nedjeljom, ima pravo na zamjenski odmor, jer je tjedni odmor Ustavom zajamčeno pravo kojeg se radnik ne može odreći.

Na ovaj način radnike će se staviti u puno bolji položaj nego što ga sada imaju po pitanju rada nedjeljom. Također na ovaj način se sve primjedbe Ustavnog suda RH iz Odluke U-I-642/2009 uvažavaju, odnosno, uređuje ih se na drugačiji način. Pa tako Ustavni sud navodi „*Zahtjev da nedjelja bude dan tjednog odmora, međutim, nije apsolutan.*“, „... uz postojanje općeg zakonskog pravila o nedjelji kao danu tjednog odmora propisanog u Zakonu o radu, cilj osporene zakonske mjere koja određuje da će u gospodarskoj djelatnosti trgovine nedjelja biti bazno neradni dan, nije moguće sa sigurnošću utvrditi.“, „*Zakonsko propisivanje zabrane rada prodavaonicama nedjeljom nije nužno radi ostvarenja cilja koji se njime želio postići- zaštite prava radnika zaposlenih u prodavaonicama.*“ neće moći biti korišteni kao argumenti protiv ovakvih izmjena i dopuna jer će one zahvatiti radnike u cjelini.

Nadalje, odredbom kojom se definira iznos povećanja plaće za rad nedjeljom, radnika se stavlja u bolji položaj nego što je bio do sada jer ima zakonsku garanciju

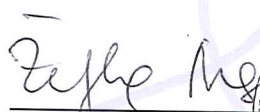
u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

minimalnog povećanja plaće za rad nedjeljom. Kontrola, ako se poslodavci drže te odredbe Zakona, olakšana je time što je Pravilnikom o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine propisano da se iskazuju sati rada nedjeljom, blagdanom, prekovremenog rada i slično.

Što se tiče osnovice od koje se računa povećanje plaće u prijedlogu izmjena i dopuna ona se definira kao **osnovica plaće za sat proveden na radu za koji radnik nema pravo na povećanu plaću.** Osnovica je definirana na ovakav način iz razloga što ne postoji propisani izračun prosječne dnevne plaće koja bi mogla biti osnovica. Izraz dnevnicica se ne bi mogao koristiti jer on predstavlja primitak prilikom službenog putovanja. Postoji izraz *prosječni dnevni dohodak*, ali s obzirom da njega utvrđuje Vrhovni sud Republike Hrvatske za potrebe izricanja kaznenih sankcija, za tromjesečno razdoblje, a na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, on se ne bi mogao uzimati kao osnovica za povećanje plaće

Zaključno, ovakvim načinom se može urediti rad nedjeljom i dati radniku inicijativu da sam odlučuje želi li raditi nedjeljom ili ne, te mu dodatno osigurati minimalni iznos povećanja plaće ako se odluči za rad nedjeljom. Također, svaki bi radnik od trenutka stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona o radu imao pravo raditi nedjeljom samo ako on to želi i dobiti minimalno 50% povećanja plaće za rad nedjeljom bez da mu se mijenja ugovor o radu, a sve to na temelju članka 9. stavka 3. Zakona o radu koji kaže *Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno ugovorom o radu, pravilnikom o radu, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, kolektivnim ugovorom ili zakonom, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno.*

Željka Markić, dr.med.
predsjednica udruge U ime obitelji

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net